

ویروس‌های شایع در عفونت‌های مفصلی

محمد رضا حق شناس^۱

۲. PhD ویروس‌شناسی، دانشیار گروه آموزشی میکروب‌شناسی - دانشکده پزشکی ساری، مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

آرتریت عفونی یک اختلال جدی است که ممکن است در هر مفصل بدن ایجاد شود و باعث تغییر شکل عضو شود. این عفونت‌ها معمولاً به دلیل توسعه عفونت از استخوان به مفصل که در اثر استفاده از داروهای تزریقی به مفصل، ورود عوامل عفونی و یا بعد از قرار دادن وسایل مصنوعی در استخوان یا مفصل ایجاد می‌شوند. ویروس‌ها کوچکترین واحد بیولوژیک جاندار شناخته شده در طبیعت می‌باشند که فقط با میکروسکوپ الکترونیک قابل رویتند. این میکرواورگانیسم‌ها می‌توانند تنها در داخل سلول‌های زنده تکثیر و به حیاتشان ادامه دهند. ویروس‌ها پس از ورود به داخل سلول با در اختیار قرار گرفتن اعمال متابولیکی سلول و با استفاده از اورگانل‌های سلولی تکثیر پیدا کرده و سلول اشغال شده را وادار میکنند که تمام مواد بدن خود را برای تکثیر ویروس اختصاص دهد. ویروس‌ها به همه انواع جانداران از تک یاخته‌ها تا گیاهان و قارچ‌ها و حیوانات و انسان‌ها می‌توانند حمله کنند و بیماری مخصوص به خود را ایجاد کنند. هیچ سلولی در طبیعت از دسترس و دستبرد ویروس‌ها دور نبوده و از بیماری مربوطه در امان نیست. به طوری که در انسان شایعترین بیماری‌ها بیماری عفونی ویروسی می‌باشد و حتی از درد کمر و مفاصل به علت مکانیکال نیز شایع تر است.

عفونت‌های ویروسی زیر غالباً با آرتریت (التهاب) های تک یا چند مفصلی همراه هستند:

Hepatitis B Virus, Rubella, Parvovirus (erythema infectiosus), Group A arboviruses, Mumps, Smallpox.

و عفونت‌های ویروسی زیر بعضاً با آرتریت همراه هستند:

Adenovirus type 7, Herpes Virus (HSV1, VZV, EBV, CMV), Enteroviruses (Coxsackie Viruses, Echo Viruses).

از نظر پاتو فیزیولوژی، ویروس‌ها یا مستقیماً به سلول‌های سینوویوم (پرده) مفصلی حمله کرده و در آن به تکثیر می‌کنند یا به عنوان "کو فاکتور" (عامل جانبی) با رسوب کمپلمان باعث التهاب روماتوئیدی مفاصل می‌شوند. ایجاد عفونت ویروسی مخصوصاً به دو عامل ویروس و میزبان بستگی دارد که از بین این دو فاکتور نیز فاکتور مربوط به میزبان (سن-جنس-زمینه ژنتیک-سابقه عفونت- پاسخ ایمنولوژیک) مهمتر است. از طرف دیگر "ایمون کمپلکس" به دنبال پاسخ و واکنش آنتی بادی نیز ممکن است در محل عفونت رسوب کند که در نتیجه این اتوایمونیتی ویروسی (polyclonal B-cell activation) اتفاق افتاده و به دنبال آن کاهش ایمنی ناشی از آن در فرد مبتلا عفونت‌های میکروبی فرصت طلب دیگری را مشتعل سازد. مهم‌ترین علامت آرتریت ویروسی، درد مفصل است که میتواند همراه با خشکی مفصل، تورم، قرمزی و گرما در روی پوست مفصل هم همراه باشد.

کلمات کلیدی: آرتریت عفونی، آسیب مفصلی، عفونت ویروسی، استیومیلیت.